

Българският народъ пази въ душата си благодарни спомени за грамаднитѣ заслуги, които Славянскитѣ благотв. комитети въ Русия, по-сетне — Славянски благотв. Общества, сж му принесли съ неизброимитѣ благодеяния, които сж му правили. Изразъ на тази благодарностъ е дала българската депутация, начело съ блажения Антимъ, която презъ есенъта на 1879 г. е посетила столицата на Руската империя. Въ честъ на българската депутация е било свикано извънредно заседание на Съвета на Славянското общество. „И на това заседание“, се казва въ протокола отъ 14 октомврий, „митрополитъ Климентъ, членъ на българската депутация, изказа на С.-Петербург. Слав. благотв. Общество, отъ името на депутацията и на цѣлия български народъ, благодарностъ за всички направени отъ Обществото на нуждаещи се българи благодеяния и молилъ да не се оставятъ българитѣ и знайредъ безъ братска помощъ, особено въ дѣлото на духовното образование на страната, отново повикана на свободенъ животъ и още много нуждаеща се“. Въ този заседание Съветътъ поднесълъ на негово блаженство Антима, като най-старъ представителъ на Българския народъ, отъ името на Обществото, иконата на пресв. Богородица и изданията му. Последнитѣ били поднесенъ и на другитѣ членове на депутацията. Че благодарността, изазана на Обществото отъ българската депутация е изразявала чувствата на българския народъ, свидетелствува, между друго, и фактътъ, че и Българската Община въ Букурещъ съ писмото отъ 14 май 1877 г. благодари Аксакову и на Слав. благотв. комитетъ въ Москва за участието въ сждбата на Българския народъ (Архива Герова, I, писмо 8.). А историкътъ на българско учебно дѣло дава следната оценка на помощта и тласъка, които Русия, главно чрезъ Славянскитѣ комитети, е дала на новобългарското образование: „Съ постоянно растещия стремежъ да се изпращатъ български младежи на учение въ Русия, стремежъ, поддържанъ, като казахме, не само отъ българи, но и отъ руси и главно отъ руското правителство и отъ Славянския благотворителенъ комитетъ въ Москва, — Русия става изворъ за просвѣта и духовно възраждане на нашия народъ, защото ония млади българи, които сж добили образованието си въ нейнитѣ учебни заведения сж донесли въ родината ни оная животоносна свѣтлина, презъ лжчитѣ на която полека-лека се е разпръсналъ и изчезналъ оня непроницаемъ мракъ, що е обгръщаль небосвода на България, държалъ е народа ни въ умствена слѣпота задушваль е неговата души, помрачаваль и парализирваль неговото сезнание, — разпръсналъ се е мракътъ на простотията, на дълбоко невеже-